

www.golfhistorie.no

Hva er en stymie?

TEKST // Jens N. Engelstad og Johan Foss

Det har vært sjokkerende å oppdage at det fortsatt finnes golfere som ikke engang kjenner betydningen av stymie. Utsagnet tilhører Bobby Jones (1902-1971) og finnes i hans bok, *Golf is my game*, fra 1959. I dag, vel 60 år senere, ville han nok ha blitt enda mer forskrekket over at begrepet (nesten) har gått i glemmeboken. Du føler deg kanskje truffet?

En stymie betyr egentlig en sperring/hindring/blokkering, og Bobby Jones fortsetter: "...en stymie oppstår i matchspill når en ball på greenen blir liggende helt eller delvis mellom den andre ballen og hullet." Men din uvitenhet er unnskyldt for regelen om stymie ble eliminert en gang for alle av USGA og R&A i 1952.

De første nedskrevne golfregler (The Leith Rules) stammer fra 1744. Det var The Honourable Company of Edinburgh Golfers (Muirfield) som stod bak de historiske 13 reglene. Regel nr. 6 fastslo: "Hvis begge ballene ligger inntil hverandre hvor som helst, skal den første ballen løftes inntil den andre er spilt." I 1775 ble regelen modifisert til: "Hvis begge ballene ligger inntil eller innenfor seks tommer fra hverandre hvor som helst, skal den første ballen løftes inntil den andre er spilt." Med andre ord, hvis din motstanders ball ligger i veien for din ball, mer enn seks inches fra din ball, skal den bli liggende. En stymie var født, fair eller unfair.

Dersom du var «stymied», måtte du forsøke å spille rundt ballen eller chippe over den. Dette gjaldt overalt på banen, men hadde selvfølgelig størst relevans på greenen. En av grunnene til at Bobby Jones savnet stymie, var nok at han var eksepsjonelt flink til å takle den. Det er ingen tvil om at regelen ga ekstra spenning til konkurranser.

Du risikerte alltid å treffe motstanders ball, men det var det aldri straff for i match, og det er årsaken til at det i match fortsatt ikke er noen straff for å treffe motstanders ball når begge ballene ligger på greenen. En «green» ble først definert i 1952 slik vi kjenner definisjonen i dag. Før det var kvaliteten på en green ganske lik kvaliteten på banen for øvrig, og dermed var det i utgangspunktet vanskelig å vite nøyaktig hvor greenens grense gikk.

En stymie var kun relevant i match som jo var den vanligste spilleform i flere hundre år. Et forbud om å legge en stymie i slag-

spill ble vedtatt av R&A allerede i 1851, mens første ordentlige golfturnering, The Open Championship, ble spilt som slagspill på Prestwick i 1861. Først i 1952 forsvant altså stymie for godt ved at den som var stymied, kunne be sin motstander merke og løfte sin ball.

The Leith Rules fra 1744 var egentlig ikke tenkt som et sett med regler som alle klubber skulle benyttes seg av. Det gjorde de da heller ikke i særlig grad i starten. Først i 1899 vedtok R&A et sett med konsoliderte regler som ble allment anerkjent som en standard. I vel 150 år hadde de enkelte klubber vedtatt sine egne regler som de forholdt seg til, inkludert lokale regler om stymie.

Men kontroverser kunne oppstå. Verdens eldste klubb, The Royal Burgess Golf Society (etablert som The Burgess club i 1735), hadde lokale regler som tilsa at man måtte putte rundt eller chippe over motstanders ball hvis den lå mellom din ball og hullet. Under en turnering i 1807 benyttet vinneren seg imidlertid av nevnte Leith Rules, og det ble lagt inn protest.

Løsningen ble omspill kort tid senere, denne gangen underlagt The Leith Rules. Mange fortsatte imidlertid å protestere, og klubbens medlemmer delte seg etter hvert i to stridende parter med hver sin «Captain». Først i 1809 ble partene enige om å bilegge striden, men med den forutsetningen at alle saksdokumenter og motereferater fra de to siste årene skulle brennes for å sikre at alle skjellsordene og fornærmelsene som hadde blitt utvekslet i perioden, ble fjernet for alltid. Derfor vet man ikke den dag i dag hvem som vant omspillet!

Stymie er som kjent tillatt i krokett, mens i golf er og blir en stymie historie. Det er et visst historisk sus over hjertesukket til Bobby Jones når han i boken ga uttrykk for at den gryende oppfatningen om at en stymie var urettferdig etter hvert fikk større aksept. Og dette kun fordi ofrene og deres sympatisører følte at de var berettiget i sin klagesang over tragediene, samtidig som de spillere som fikk fordel av en stymie, har begrenset sin lovprisning ut fra høysinn overfor den tapende motspiller eller kanskje vel så mye i skam over det noen oppfattet som en ufortjent triumf.

 facebook.com/golfhistorie